

Spis treści

Wstęp	XXIX
Wykaz autorów	XXXI
Wykaz skrótów	XXXIII

Część I. Postępowanie podatkowe prowadzone przez JST

Rozdział I. Właściwość samorządowych organów podatkowych (<i>Michał Sroczyński</i>)	3
1. Katalog organów podatkowych	3
2. Właściwość organów podatkowych	4
2.1. Rodzaje właściwości	4
2.2. Właściwość instancyjna	5
2.3. Właściwość rzeczowa	5
2.4. Właściwość miejscowa	6
3. Spory o właściwość	8
4. Zmiana właściwości	8
5. Najczęstsze problemy występujące w JST	10
5.1. Wybór między stosowaniem przepisów OrdPU a KPA	10
5.2. Rozstrzygnięcie spraw poza właściwością	10
5.3. Nieprzekazanie podania	11
5.4. Stosowanie KPA przez organy podatkowe	11
6. Przykładowe procedury	11
6.1. Przedmiot wniosku należy do właściwości dwóch różnych organów	11
6.2. Wątpliwości co do treści podania	12
Rozdział II. Zasady ogólne postępowania podatkowego (<i>Michał Sroczyński</i>)	15
1. Treść zasad	15
1.1. Zbiór zasad ogólnych postępowania podatkowego	15
1.2. Zasada rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść podatnika (<i>in dubio pro tributario</i>)	16
1.3. Zasada praworządności (działania na podstawie przepisów prawa)	17
1.4. Zasada zaufania do organów podatkowych	17

1.5. Zasada prawdy obiektywnej	18
1.6. Zasada czynnego udziału strony	19
1.7. Zasada przekonywania (wyjaśniania)	19
1.8. Zasada szybkości postępowania	20
1.9. Zasada pisemności	20
1.10. Zasada dwuinstancyjności postępowania	20
1.11. Zasada trwałości decyzji ostatecznych	21
1.12. Zasada jawności wyłącznie dla stron	21
2. Najczęstsze problemy występujące w JST	21
2.1. Problemy ze stosowaniem art. 120 OrdPU	21
2.2. Problemy ze stosowaniem art. 121 OrdPU	22
2.3. Problemy ze stosowaniem art. 122 OrdPU	23
2.4. Problemy ze stosowaniem art. 123 OrdPU	24
2.5. Problemy ze stosowaniem art. 124 OrdPU	25
2.6. Problemy ze stosowaniem art. 125 OrdPU	25
2.7. Problemy ze stosowaniem art. 126 OrdPU	26
2.8. Problemy ze stosowaniem art. 127 OrdPU	26
2.9. Problemy ze stosowaniem art. 128 OrdPU	26
2.10. Problemy ze stosowaniem art. 129 OrdPU	27
Rozdział III. Pełnomocnictwa (Kacper Sołowiec)	29
1. Prawo do działania przez pełnomocnika	29
2. Rodzaje pełnomocnictw	29
2.1. Pełnomocnictwo ogólne	30
2.2. Pełnomocnictwo szczególne	31
2.3. Pełnomocnictwo do doręczeń	32
3. Pełnomocnictwa w formie elektronicznej	32
4. Osoby mogące być pełnomocnikami	33
5. Treść pełnomocnictwa	34
6. Reakcja organu na braki pełnomocnictwa	35
7. Tymczasowy pełnomocnik szczególny	36
8. Odpowiednie stosowanie przepisów KC i KPC	37
9. Opłata skarbową od pełnomocnictwa	38
10. Przykładowe procedury	38
10.1. Weryfikacja reprezentacji strony	38
10.2. Pełnomocnictwo ogólne – wyłączenia	39
Rozdział IV. Terminy załatwiania spraw (Michał Sroczyński)	41
1. Przepisy w zakresie terminów załatwiania spraw	41
1.1. Terminy załatwiania spraw	41
1.2. Niezałatwienie sprawy w terminie	42
2. Najczęstsze problemy występujące w JST	43

2.1. Pierwsza czynność tuż przed końcem terminu	43
2.2. „Niezwłocznie” a „bez zbędnej zwłoki”	43
2.3. Przedłużenie terminu	44
2.4. Brak uzasadnienia lub niewystarczające uzasadnienie	44
2.5. Postanowienie czy zawiadomienie	44
2.6. Termin załatwienia sprawy w kontroli podatkowej i czynnościach sprawdzających	45
2.7. Zwłoka z przyczyn niezależnych od organu	45
3. Przykładowe procedury	46
3.1. Niezałatwienie sprawy w terminie	46
3.2. Zwłoka z przyczyn niezależnych od organu	46
3.3. Brak związania nowym terminem	47
Rozdział V. Doręczenia (<i>Kacper Sołowiewicz</i>)	49
1. Charakterystyka instytucji	49
1.1. Sposoby doręczeń	49
1.2. Elektroniczne formy doręczeń	50
1.2.1. Zasady stosowania elektronicznej formy doręczeń	50
1.2.2. Procedura doręczeń elektronicznych	51
1.2.3. Wydruk pisma wydanego w formie dokumentu elektronicznego	52
1.3. Doręczenia tradycyjne	52
1.3.1. Zasady stosowania tradycyjnej formy doręczeń	52
1.3.2. Doręczenia zastępcze	53
1.3.3. Obowiązki odbierającego pismo i skutki odmowy jego przyjęcia	53
1.3.4. Doręczenie przez awizo	54
1.4. Brak możliwości ustalenia adresu siedziby	54
1.5. Doręczanie pism pełnomocnikowi	55
1.6. Obowiązek zawiadomienia o zamianie adresu	55
2. Najczęstsze problemy występujące w JST	56
2.1. Pominięcie pełnomocnika	56
2.2. Brak konsekwencji w wyborze pełnomocnika do doręczeń	56
2.3. Stosowanie najszybszej formy doręczeń	56
2.4. Brak podania adresu elektronicznego przez profesjonalnego pełnomocnika	57
2.5. Przesyłanie korespondencji za pośrednictwem e-mail	57
2.6. Problemy techniczne związane z wysyłką pism w formie elektronicznej	58
2.7. Zawiadomienie o zmianie adresu po wysłaniu, ale przed doręzeniem pisma	58
3. Przykładowe procedury	58
Rozdział VI. Wezwania (<i>Michał Sroczyński</i>)	61
1. Instytucja wezwania	61

2. Najczęstsze problemy występujące w JST	63
2.1. Artykuł 155 OrdPU jako samodzielna podstawa wezwania	63
2.2. Podpisanie przez niewłaściwą osobę	64
2.3. Wezwanie niebędące władczym działaniem organu	64
2.4. Błędne wezwania w czynnościach sprawdzających	64
2.5. Brak elementów obligatoryjnych	65
2.6. Wezwanie w nieprawidłowej formie postanowienia	65
2.7. Wezwanie telefoniczne	66
2.8. Kary porządkowe	66
2.9. Postępowanie dowodowe w toku czynności sprawdzających	66
2.10. Prośba o wyznaczenie innego terminu	66
2.11. Wezwanie prezesa zarządu kontrolowanej spółki jako świadka	67
3. Przykładowe procedury	67
3.1. Kwestionowanie zasadności wezwania	67
3.2. Nałożenie kary porządkowej	68
Rozdział VII. Wszczęcie postępowania (Michał Sroczyński)	69
1. Strona	69
2. Wszczęcie postępowania	70
3. Wnoszenie podań	71
4. Wezwanie do uzupełnienia braków	73
5. Wniesienie podania do organu niewłaściwego	73
6. Termin na wszczęcie postępowania po kontroli podatkowej	74
7. Połączenie postępowań	75
8. Najczęstsze problemy występujące w JST	76
8.1. Nieprzekazanie podania organowi właściwemu	76
8.2. Członek organu a strona postępowania	76
8.3. Połączenie postępowań dotyczących tej samej strony	76
8.4. Skorygowanie deklaracji po upływie 14 dni a wszczęcie postępowania	77
8.5. Odmowa wszczęcia postępowania	77
8.6. Ustalenie strony postępowania w przypadku opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	78
8.7. Wniesienie podania za pośrednictwem poczty elektronicznej (e-mail)	78
8.8. Doręczenie postanowienia o wszczęciu postępowania pełnomocnikowi ogólnemu	79
9. Przykładowe procedury	79
Rozdział VIII. Postępowanie dowodowe (Kacper Sołowiecz)	81
1. Charakterystyka instytucji	81
1.1. Definicja dowodu	81
1.2. Ciężar dowodu	82

1.3. Inicjatywa dowodowa strony	82
1.4. Ocena dowodów	83
2. Wybrane środki dowodowe	83
2.1. Przesłuchanie strony	83
2.2. Przesłuchanie świadka	84
2.3. Księgi podatkowe	84
2.4. Dokumenty urzędowe	85
2.5. Powołanie biegłego	86
2.6. Oględziny	87
3. Najczęstsze problemy występujące w JST	87
3.1. Wykorzystanie dowodów zebranych w toku innych postępowań	87
3.2. Sprzeczność ewidencji gruntów z rzeczywistym stanem prawnym	88
3.3. Wezwanie strony na przesłuchanie	88
4. Przykładowe procedury	89
4.1. Obowiązek protokołowania	89
4.2. Prawo strony do zapoznania się z aktami sprawy	89
Rozdział IX. Zawieszenie postępowania (Kacper Sołowiewicz)	91
1. Zarys instytucji	91
1.1. Obligatoryjne przesłanki zawieszenia postępowania	91
1.1.1. Śmierć strony	91
1.1.2. Zagadnienie wstępne	92
1.1.3. Śmierć przedstawiciela ustawowego strony	93
1.1.4. Utrata zdolności do czynności prawnych	93
1.1.5. Wniesienie skargi do sądu administracyjnego na decyzję kasacyjną lub stwierdzającą nieważność decyzji	93
1.1.6. Wystąpienie o opinię Rady ds. Przeciwdziałania Unikanium Opodatkowania	94
1.1.7. Zawieszenie postępowania w sprawie dotyczącej odpowiedzialności osoby trzeciej	94
1.2. Fakultatywne przesłanki zawieszenia postępowania	94
1.2.1. Unikanie podwójnego opodatkowania i procedura wzajemnego porozumiewania się	94
1.2.2. Wniosek strony	95
2. Forma zawieszenia postępowania	95
3. Czynności podejmowane w okresie zawieszenia	95
4. Podjęcie zawieszonych postępowania	96
5. Wstrzymanie biegu terminów procesowych	96
6. Najczęstsze problemy występujące w JST	97
6.1. Częściowe zawieszenie postępowania w przedmiocie podatku od nieruchomości	97
6.2. Bierność spadkobiercy po śmierci podatnika	97

6.3. Pytanie prejudycjalne do TSUE a zawieszenie postępowania	98
7. Przykładowe procedury	98
7.1. Kontrola legalności zaskarżonego postanowienia	98
7.2. Kwestia bezczynności organu	98
Rozdział X. Decyzje i postanowienia (Kacper Sołowiecz)	101
1. Decyzja jako podstawowa forma rozstrzygnięć w sprawach podatkowych	101
1.1. Istota rozstrzygnięcia	101
1.2. Obligatoryjne elementy decyzji	102
1.3. Uzasadnienie decyzji	102
1.4. Uzupełnienie i sprostowanie decyzji	103
1.5. Wyjaśnienie wątpliwości co do treści decyzji	104
2. Postanowienia	105
3. Najczęstsze problemy występujące w JST	106
3.1. Zwiążanie organu decyzją	106
3.2. Zobowiązanie organu do wyjaśniania treści decyzji	107
3.3. Uzupełnienie braków uzasadnienia decyzji po jej wydaniu	107
3.4. Spójność pomiędzy rozstrzygnięciem a uzasadnieniem	107
3.5. Rola podpisu złożonego na decyzji	107
3.6. Rozstrzygnięcie pozbawione obligatoryjnych elementów	107
4. Przykładowe procedury	108
4.1. Umorzenie postępowania	108
4.2. Opinie innych organów	109
Rozdział XI. Odwołania i zażalenia (Michał Sroczyński)	111
1. Tryb wniesienia odwołania	111
2. Niedopuszczalność odwołania	113
3. Rozstrzygnięcia organu odwoławczego	114
4. Przywrócenie terminu	115
5. Zażalenia	116
6. Najczęstsze problemy występujące w JST	117
6.1. Ustosunkowanie się do zarzutów	117
6.2. Wydanie decyzji na niekorzyść strony	117
6.3. Rozstrzygnięcie o niedopuszczalności odwołania	118
6.4. Spór prawny a wskazanie dowodów	118
6.5. Wniesienie odwołania jako przesłanka rozstrzygnięć na niekorzyść strony	118
6.6. Wniosek o przywrócenie terminu materialnoprawnego	119
7. Przykładowe procedury	119
7.1. Samoweryfikacja decyzji	119
7.2. Postanowienie, na które nie przysługuje zażalenie	120
Rozdział XII. Wykonanie decyzji (Kacper Sołowiecz)	121
1. Charakterystyka instytucji	121

2. Rygor natychmiastowej wykonalności z mocy prawa	122
3. Wstrzymanie wykonania decyzji lub postanowienia	122
4. Instrukcje dla JST	123
4.1. Ramy czasowe nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności	123
4.2. Doręczenie pełnomocnikowi postanowienia o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności	123
5. Najczęstsze problemy występujące w JST	124
5.1. Brak uprawdopodobnienia, że zobowiązanie wynikające z decyzji nie zostanie wykonane	124
5.2. Ryzyko przedawnienia zobowiązania podatkowego jako przesłanka do nadania rygoru	125
5.3. Wniesienie odwołania jako przesłanka nadania rygoru	125
5.4. Wydanie decyzji ostatecznej lub uchylenie decyzji nieostatecznej przez organ odwoławczy a postępowanie w przedmiocie nadania rygoru	126
6. Przykładowe procedury	126
6.1. Wstrzymanie wykonania decyzji przez sąd	126
6.2. Dobrowolne wykonanie decyzji	127
6.3. Naliczanie odsetek	127
Rozdział XIII. Tryby nadzwyczajne (Michał Sroczyński)	129
1. Tryby nadzwyczajne – uwagi ogólne	129
2. Wznowienie postępowania – przesłanki	130
2.1. Opis instytucji	130
2.2. Dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe	131
2.3. Decyzja została wydana w wyniku przestępstwa	131
2.4. Decyzja została wydana przez pracownika lub organ podatkowy, który podlega wyłączeniu stosownie do art. 130–132 OrdPU	131
2.5. Strona nie z własnej winy nie brała udziału w postępowaniu	132
2.6. Wyszły na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji nieznanne organowi, który wydał decyzję	133
2.7. Decyzja została wydana bez uzyskania wymaganego prawem stanowiska innego organu	133
2.8. Decyzja została wydana na podstawie innej decyzji lub orzeczenia sądu, które następnie zostały uchylone, zmienione, wygaszone lub stwierdzono ich nieważność w sposób mogący mieć wpływ na treść wydanej decyzji	133
2.9. Decyzja została wydana na podstawie przepisu, o którego niezgodności z Konstytucją RP, ustawą lub ratyfikowaną umową międzynarodową orzekł TK	134
2.10. Ratyfikowana umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania lub inna ratyfikowana umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, ma wpływ na treść wydanej decyzji	134
2.11. Procedura wzajemnego porozumiewania i orzeczenia TSUE	134

3. Procedura wznowienia postępowania	134
3.1. Etap wstępny	135
3.2. Etap właściwy	135
4. Stwierdzenie nieważności decyzji – przesłanki	136
4.1. Decyzja została wydana z naruszeniem przepisów o właściwości	136
4.2. Decyzja została wydana bez podstawy prawnej	136
4.3. Decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa	137
4.4. Decyzja dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną	137
4.5. Decyzja została skierowana do osoby niebędącej stroną w sprawie	137
4.6. Decyzja była niewykonalna w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały	138
4.7. Decyzja zawiera wadę powodującą jej nieważność na mocy wyraźnie wskazanego przepisu prawa	138
4.8. Decyzja w razie jej wykonania wywołałaby czyn zagrożony karą	138
5. Procedura stwierdzenia nieważności decyzji	138
6. Uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznej	139
6.1. Zmiana lub uchylenie decyzji	139
6.2. Zmiana decyzji wymiarowej	140
6.3. Odmowa wszczęcia postępowania	142
7. Wygaśnięcie decyzji	142
8. Najczęstsze problemy występujące w JST	143
8.1. Pominięcie wstępnego etapu wznowienia postępowania	143
8.2. Niewłaściwa kolejność	143
8.3. Brak decyzji ostatecznej	144
8.4. Brak wydania rozstrzygnięcia mimo istnienia obowiązku	144
8.5. Bezprzedmiotowość decyzji	144
8.6. Zmiana decyzji wymiarowej bez podstawy materialnej	145
9. Przykładowe procedury	145
9.1. Wznowienie postępowania	145
9.2. Stwierdzenie nieważności decyzji	146
9.3. Powzięcie z urzędu informacji o wadach kwalifikowanych decyzji	147
Rozdział XIV. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności następców prawnych i osób trzecich (Kacper Sołowiec)	149
1. Następcy prawni	149
1.1. Zasady ogóle sukcesji praw i obowiązków podatkowych	149
1.2. Połączenie lub przekształcenie przedsiębiorców	150
1.3. Podział przedsiębiorcy	150
1.4. Odpowiedzialność spadkobierców	151
2. Odpowiedzialność osób trzecich	153
2.1. Ogólne zasady odpowiedzialności osób trzecich	153

2.2. Odpowiedzialność byłego małżonka (art. 110 OrdPU)	155
2.3. Odpowiedzialność członka rodziny (art. 111 OrdPU)	155
2.4. Odpowiedzialność nabywcy przedsiębiorstwa (art. 112 OrdPU)	156
2.5. Odpowiedzialność podmiotu firmującego (art. 113 OrdPU)	157
2.6. Odpowiedzialność podmiotu wydierżawiającego podatnikowi rzeczy lub prawa majątkowe (art. 114 OrdPU)	158
2.7. Odpowiedzialność dzierżawcy nieruchomości (art. 114a OrdPU)	159
2.8. Odpowiedzialność spółki kapitałowej powstałej w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną (art. 112b OrdPU)	160
2.9. Odpowiedzialność podatkowa spółki bez osobowości prawnej (art. 112c OrdPU)	160
2.10. Odpowiedzialność wspólnika spółki osobowej (art. 115 OrdPU)	160
2.11. Odpowiedzialność członków zarządu spółek kapitałowych (art. 116 OrdPU)	161
2.12. Odpowiedzialność podatkowa członków zarządu innych osób prawnych (art. 116a OrdPU)	163
2.13. Odpowiedzialność likwidatorów spółki (art. 116b OrdPU)	163
2.14. Odpowiedzialność podatkowa w przypadku podziału osoby prawnej (art. 117 OrdPU)	163
2.15. Odpowiedzialność gwaranta lub poręczyciela (art. 117a OrdPU)	163
2.16. Termin przedawnienia w przypadku odpowiedzialności osoby trzeciej	164
3. Najczęstsze problemy występujące w JST	164
4. Przykładowe procedury	165
Rozdział XV. Odpowiedzi na pytania	167
1. Ulga w spłacie zobowiązania podatkowego a decyzja nieostateczna (<i>Marek Piotrowski</i>)	167
2. Strona postępowania w podatku od nieruchomości (<i>Marek Piotrowski</i>)	170
3. Ulga w podatku od nieruchomości dla następcy prawnego (<i>Urszula Winkowska- Zakrzewska</i>)	172
4. Zmiana decyzji ostatecznej w sprawie ulgi (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>)	173
5. Odmowa wszczęcia postępowania w sprawie umorzenia podatku (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>)	174
6. Nieodebrana nadpłata (<i>Marek Piotrowski</i>)	175
7. Termin załatwienia sprawy (<i>Marek Piotrowski</i>)	178
8. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nadpłaty (<i>Marek Piotrowski</i>)	181
9. Zapłata podatku za osobę zmarłą a zwrot nadpłaty (<i>Marek Piotrowski</i>)	182
10. Wniosek przekazany przez ePUAP (<i>Marek Piotrowski</i>)	185
11. Data wszczęcia postępowania podatkowego (<i>Marek Piotrowski</i>)	187
12. Pełnomocnictwo szczególne a odrębne postępowania podatkowe (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>)	188
13. Postanowienie JST w zakresie ulgi w podatku od spadków i darowizn (<i>Marek Piotrowski</i>)	189

14. Możliwość kompensowania nadpłaty z kwotą podatku należnego organowi podatkowemu (<i>Piotr Walczak</i>)	192
15. Skutek uchylecia postanowienia o zawieszeniu postępowania podatkowego (<i>Marek Piotrowski</i>)	196
16. Decyzja doręczona po śmierci podatnika (<i>Marek Piotrowski</i>)	198
17. Przekazywanie akt sprawy organowi odwoławczemu (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>)	200
18. Brak wniosku o stwierdzenie nadpłaty a dopuszczalność wszczęcia postępowania podatkowego w przedmiocie stwierdzenia nadpłaty (<i>Marek Piotrowski</i>)	201
19. Umieszczenie numeru NIP lub PESEL na decyzji podatkowej (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>)	205
20. Dopuszczalność uchylecia ostatecznej decyzji określającej zobowiązanie podatkowe (<i>Marek Piotrowski</i>)	206
21. Ustalenie stanu faktycznego w zakresie gruntów objętych zwolnieniem (<i>Marek Piotrowski</i>)	208
22. Wypowiedzenie pełnomocnictwa a skuteczne doręczenie pisma (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>)	210
23. Zmiana decyzji podatkowej (<i>Marek Piotrowski</i>)	212
24. Podpis faksymile na decyzji podatkowej (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>)	215
25. Instytucja pełnomocnika tymczasowego w postępowaniu podatkowym (<i>Marek Piotrowski</i>)	217
26. Związywanie decyzją podatkową (<i>Marek Piotrowski</i>)	220
27. Wznowienie postępowania a upływ przedawnienia (<i>Marek Piotrowski</i>)	223
28. Postanowienie o zawieszeniu postępowania (<i>Marek Piotrowski</i>)	227
29. Wniosek o zwrot nadpłaty w podatku od nieruchomości (<i>Marek Piotrowski</i>)	229
30. Brak pełnomocnictwa jako brak formalny (<i>Marek Piotrowski</i>)	232
31. Rozstrzygnięcie wniosku o zwrot nadpłaty (<i>Marek Piotrowski</i>)	234
32. Korekty deklaracji a stwierdzenie nadpłaty (<i>Marek Piotrowski</i>)	235
33. Zmiana decyzji podatkowej (<i>Michał Sroczyński</i>)	239

Część II. Pozostałe procedury podatkowe stosowane przez JST

Rozdział I. Czynności sprawdzające (<i>Kacper Sołowiec</i>)	245
1. Istota i zasady prowadzenia czynności sprawdzających	245
2. Kontrole krzyżowe	247
3. Najczęstsze problemy występujące w JST	248
3.1. Kary porządkowe toku czynności sprawdzających	248
3.2. Wszczęcie i zakończenie czynności sprawdzających	249
3.3. Żądanie składania wyjaśnień przez kontrahenta	249
3.4. Błędy formalne jako podstawa do prowadzenia czynności sprawdzających	249
4. Przykładowe procedury	250
Rozdział II. Kontrola podatkowa (<i>Michał Sroczyński</i>)	251

1. Kontrola podatkowa jako tryb weryfikacji wywiązywania się z obowiązków podatkowych	251
2. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej	252
3. Wszczęcie kontroli podatkowej	253
4. Kontrola „na legitymację”	255
5. Zawieszenie kontroli podatkowej	255
6. Czynności kontrolne	256
7. Stosowanie przepisów SwobDziałGospU	257
7.1. Wszczęcie kontroli wobec przedsiębiorcy	257
7.2. Czynności kontrolne u przedsiębiorcy	258
7.3. Książka kontroli	260
7.4. Ograniczenia w zakresie kontroli przedsiębiorcy	261
7.5. Sprzeciw	263
8. Uprawnienia kontrolujących	265
9. Obowiązki kontrolowanych	266
10. Protokół kontroli	267
11. Zastrzeżenia do protokołu kontroli	268
12. Odpowiednie stosowanie przepisów	269
13. Najczęstsze problemy występujące w JST	269
13.1. Niestosowanie przepisów o kontroli podatkowej	269
13.2. Niestosowanie przepisów SwobDziałGospU	269
13.3. Nierespektowanie zasady pisemności	270
13.4. Przeprowadzanie czynności w siedzibie organu	270
13.5. Wszczynianie postępowania przed odpowiedzią na zastrzeżenia	270
13.6. Udzielanie odpowiedzi na zastrzeżenia przez niewłaściwą osobę	271
13.7. Ograniczanie prawa do korekty	271
14. Przykładowe procedury	271
14.1. Wszczęcie kontroli	272
14.2. Wszczęcie kontroli w trybie „na legitymację”	273
Rozdział III. Wydawanie zaświadczeń (Michał Sroczyński)	275
1. Zasady wydawania zaświadczeń	275
2. Poszczególne rodzaje zaświadczeń	277
2.1. Zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach/stwierdzające stan zaległości .	277
2.2. Zaświadczenie o obowiązkach spadkodawcy	278
2.3. Zaświadczenie o zobowiązaniach zbywającego przedsiębiorstwo	278
2.4. Zaświadczenie o wysokości zaległości podatkowych podatnika wydawane innym podmiotom	279
2.5. Zaświadczenie na wniosek banku lub SKOK-u	279
2.6. Zaświadczenie na wniosek kontrahenta prowadzącego działalność gospodarczą	280

3. Odpowiednie stosowanie przepisów	280
4. Najczęstsze problemy występujące w JST	281
4.1. Wyznaczenie nowego terminu	281
4.2. Odpowiednie stosowanie przepisów o postępowaniu dowodowym	281
Rozdział IV. Interpretacje indywidualne wydawane przez JST (Marek Przybylski)	283
1. Charakterystyka instytucji	283
1.1. Właściwość organów	283
1.2. Wniosek o wydanie interpretacji i odmowa wszczęcia postępowania	284
1.3. Elementy formalne wniosku i wezwanie do jego uzupełnienia	285
1.4. Termin na wydanie interpretacji i doręczenia	287
1.5. Stwierdzenie bezprzedmiotowości wniosku w związku z interpretacją ogólną	288
1.6. Zasady orzekania przy wydaniu interpretacji	289
1.7. Zasada nieszkodzenia	292
1.8. Zmiana i stwierdzanie wygaśnięcia interpretacji z urzędu	293
1.9. Skarga do sądu administracyjnego	294
1.10. Wniosek wspólny	295
2. Najczęstszy problem występujący w JST – ustalenie właściwości miejscowej	296
3. Przykładowe procedury	297
3.1. Wstępne rozpoznanie wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej	297
3.2. Otrzymanie skargi na interpretację indywidualną	298
Rozdział V. Wniosek o stwierdzenie nadpłaty (Kacper Sołowiecz)	299
1. Nadpłata	299
2. Podmioty uprawnione do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty	299
3. Wstępna weryfikacja wniosku o stwierdzenie nadpłaty	300
3.1. Treść wniosku o stwierdzenie nadpłaty	300
3.2. Właściwość organu i zakaz wszczęcia postępowania	301
4. Przebieg postępowania i rozstrzygnięcie organu	301
4.1. Brak zastrzeżeń co do zasadności korekty i wysokości nadpłaty	302
4.2. Weryfikacja zasadności zwrotu nadpłaty i jej wysokości	302
4.3. Rozpatrzenie wniosku o stwierdzenie nadpłaty w postępowaniu w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego	302
5. Rozliczenie nadpłaty	303
5.1. Zaliczenie nadpłaty z urzędu na poczet zaległości podatkowych	303
5.2. Zwrot nadpłaty	304
5.3. Termin zwrotu nadpłaty	304
5.4. Oprocentowanie nadpłaty	305
6. Wygaśnięcie prawa do zwrotu nadpłaty	306
Rozdział VI. Pozostałe procedury (Michał Sroczyński)	307
1. Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych	307

1.1. Wniosek o ulgę złożony przez osobę niebędącą przedsiębiorcą	307
1.2. Wniosek o ulgę złożony przez przedsiębiorcę	308
1.3. Umorzenie zaległości podatkowej z urzędu	309
2. Wyłączenie pracownika oraz organu	310
2.1. Wyłączenie pracownika	310
2.2. Wyłączenie organu	311
3. Udostępnianie akt	312
3.1. Wgląd w akta sprawy	312
3.2. Wydanie kopii lub odpisów akt	312
3.3. Odmowa udostępnienia akt	313
Rozdział VII. Odpowiedzi na pytania	315
1. Odpowiedzialność spadkobierców (<i>Michał Sroczyński</i>)	315
2. Geodeta jako biegły w kontroli podatkowej (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>) ...	317
3. Korekta deklaracji po otrzymaniu zawiadomienia o zamiarze kontroli (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>)	319
4. Stwierdzenie spadku na wniosek organu (<i>Marek Piotrowski</i>)	320
5. Zwrot opłaty skarbowej a pełnomocnictwo (<i>Marek Piotrowski</i>)	322
6. Oględziny nieruchomości przy czynnościach sprawdzających (<i>Urszula Winkowska-Zakrzewska</i>)	324
7. Udostępnianie informacji prokuratorowi (<i>Marek Piotrowski</i>)	326
8. Okazanie oryginału pełnomocnictwa szczególnego a opłata skarbową (<i>Marek Piotrowski</i>)	328
9. Decyzja ustalająca podatek wydana po śmierci podatnika a zaświadczenie o niezaleganiu (<i>Marek Piotrowski</i>)	330
10. Delegacja uprawnień w zakresie podpisywania interpretacji indywidualnej (<i>Piotr Walczak</i>)	332
11. Korekta deklaracji po wydaniu decyzji określającej zobowiązanie podatkowe (<i>Marek Piotrowski</i>)	334
12. Zwrot nadpłaty podatku na rzecz podatników solidarnych (<i>Marek Piotrowski</i>) ..	336
13. Zwrot nadpłaty podatku po przedawnieniu zobowiązania (<i>Urszula Winkowska- Zakrzewska</i>)	338
14. Skutki zmiany kuratora do doręczeń (<i>Sławomir Liżewski</i>)	339
15. Wykreślenie podatnika podatku rolnego z KRS (<i>Sławomir Liżewski</i>)	340
16. Zwrotka w pismach wysyłanych na podstawie OrdPU (<i>Urszula Winkowska- Zakrzewska</i>)	342
17. Przekazywanie radnym danych osobowych podatników (<i>Urszula Winkowska- Zakrzewska</i>)	343
Część III. Postępowanie administracyjne prowadzone przez JST	
Rozdział I. Zasady ogólne postępowania administracyjnego (<i>Sebastian Firkowski</i>)	347
1. Charakterystyka instytucji	347
1.1. Wprowadzenie	347

1.2. Zasada praworządności	348
1.3. Zasada prawdy obiektywnej	348
1.4. Zasada uwzględniania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli	349
1.5. Zasada rozstrzygania wątpliwości prawnych na korzyść strony	350
1.6. Zasada współdziałania organów administracji publicznej	351
1.7. Zasada budzenia zaufania uczestników postępowania do władzy publicznej	352
1.8. Zasada informowania	353
1.9. Zasada czynnego udziału strony w postępowaniu	354
1.10. Zasada przekonywania	355
1.11. Zasada szybkości postępowania	355
1.12. Zasada polubownego załatwiania spraw	355
1.13. Zasada pisemności	356
1.14. Zasada dwuinstancyjności postępowania	357
1.15. Zasada trwałości decyzji ostatecznych	358
1.16. Zasada kontroli sądowej decyzji administracyjnych	359
2. Najczęstsze problemy występujące w JST	359
2.1. Stosowanie zasad ogólnych z innych postępowań	359
2.2. Nieustalenie żądania strony	360
2.3. Opieranie się na dowodach przeprowadzonych w innym postępowaniu	360
2.4. Wkraczanie w sferę spraw prywatnych strony	360
2.5. Przedłużanie postępowania przez nadmierne zbieranie dowodów	361
2.6. Puste powoływanie się przez organ w decyzji na interes społeczny	361
2.7. Wywodzenie prawa do rozstrzygania wątpliwości dowodowych na niekorzyść strony z art. 7a KPA	362
2.8. Żądanie interpretacji przepisów prawa w ramach współdziałania organów	362
2.9. Brak podstawy prawnej działania	362
2.10. Braki w uzasadnieniu decyzji	363
2.11. Zmiana lub uchylene decyzji ostatecznych	363
2.12. Nadużywanie formy ustnej w prowadzonych postępowaniach przez organy JST	364
Rozdział II. Właściwość organów (Sebastian Firkowski)	365
1. Charakterystyka instytucji	365
1.1. Wprowadzenie	365
1.2. Właściwość rzeczowa	366
1.3. Właściwość miejscowa	366
1.4. Właściwość instancyjna	367
1.5. Zmiany w zakresie właściwości	368
2. Spory o właściwość	370

3. Najczęstsze problemy występujące w JST	372
3.1. Brak ustalenia miejsca zamieszkania/siedziby strony	372
3.2. Nieuwzględnienie rozwiązań przewidzianych w przepisach szczególnych .	372
3.3. Brak powołania w treści decyzji przepisów stanowiących podstawę właściwości organu w sprawie	372
3.4. Przyjmowanie za kryterium wartości, a nie powierzchni w sprawach dotyczących nieruchomości	372
3.5. Niekończąca się wymiana korespondencji między organami	373
3.6. Toczenie sporu o właściwość między jednostkami urzędu obsługującego ten sam organ	373
4. Przykładowe procedury	373
Rozdział III. Terminy załatwiania sprawy przez JST (Sebastian Firkowski)	375
1. Charakterystyka instytucji	375
2. Najczęstsze problemy występujące w JST	379
2.1. Odłożenie sprawy na koniec terminu	379
2.2. Przyjęcie, że sprawa jest szczególnie skomplikowana, i niepoinformowanie o tym strony	380
2.3. Przebywanie pracownika, który zajmuje się sprawą, na urlopie lub zwolnieniu lekarskim	380
2.4. Pozostawienie podania strony bez odpowiedzi	380
2.5. Liczenie terminu na załatwienie sprawy od dnia, w którym podanie wpłynęło do właściwej jednostki urzędu	381
2.6. Przesunięcie terminu ze względu na dzień wolny od pracy	381
2.7. Nieuwzględnienie terminu załatwienia sprawy przewidzianego w przepisach szczególnych	382
3. Przykładowe instrukcje dla JST	382
3.1. Data wszczęcia postępowania	382
3.2. Liczenie terminów	383
3.3. Fakty znane organowi z urzędu lub możliwe do ustalenia na podstawie posiadanych danych	384
3.4. Sprawa szczególnie skomplikowana	384
3.5. Forma procesowa wyznaczenia nowego terminu	384
3.6. Przekazywanie ponaglenia z niezbędnymi odpisami akt. Sporządzanie odpisów	385
3.7. Okresy, których nie wlicza się do terminu załatwienia sprawy	386
4. Przykładowe procedury	386
Rozdział IV. Doręczenia w procedurze administracyjnej (Sebastian Firkowski)	387
1. Charakterystyka instytucji	387
1.1. Doręczanie pism wydanych w formie papierowej	387
1.1.1. Pokwitowanie odbioru pisma	388
1.1.2. Odbiorcy pism	389
1.1.3. Miejsca doręczenia	390

1.2. Doręczenie w następstwie publicznego obwieszczenia	393
1.3. Doręczanie pism drogą elektroniczną	394
2. Najczęstsze problemy występujące w JST	396
2.1. Brak doręczenia	396
2.2. Doręczenie decyzji za pomocą faksu lub telefoniczne poinformowanie o decyzji	397
2.3. Wrzucenie pisma do skrzynki odbiorczej	397
2.4. Doręczenie pisma stronie, gdy ustanowiła ona pełnomocnika	397
2.5. Doręczenie pisma małżonkom, z których każde z nich jest stroną postępowania	397
2.6. Skorzystanie z druku zwrotnego doręczenia bez zamieszczenia informacji wymaganych przez KPA	398
2.7. Doręczenie z zastosowaniem przepisów Ordynacji podatkowej	398
2.8. Przyjęcie, że odmowa odbioru przez dorosłego domownika, sąsiada lub dozorcę domu skutkuje doręczeniem	399
2.9. Doręczenie pisma spółce cywilnej	399
2.10. Doręczenie pisma osobie fizycznej prowadzącej działalność na podstawie art. 45 KPA zamiast art. 42–44 KPA	400
2.11. Rozciągnięcie skutków braku zawiadomienia o zmianie adresu na inne postępowania	400
2.12. Doręczenie pisma w miejscu pracy	400
2.13. Doręczenie pełnomocnikowi upomnienia lub odpisu tytułu wykonawczego	400
2.14. Kolejne doręczenie pisma nie wywołuje skutku prawnego	401
2.15. Brak weryfikacji dowodu doręczenia	401
2.16. Wadliwe obliczenie daty doręczenia decyzji w trybie art. 44 KPA	402
2.17. Odmowa przyjęcia pisma w siedzibie jednostki organizacyjnej	402
3. Przykładowe procedury	403
3.1. Pismo	403
3.2. Operator wyznaczony	404
3.3. Doręczenie pisma za pośrednictwem innych upoważnionych osób	404
3.4. Adres do korespondencji	404
3.5. Dokument stanowiący potwierdzenie doręczenia	405
3.6. Uchylenie się od odbioru pisma	406
3.7. Status domownika	407
3.8. Doręczenie pisma dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorcę domu	407
3.9. Doręczenie jednostce organizacyjnej do rąk osoby uprawnionej	408
3.10. Rozwiązania przewidziane w ustawie – Prawo pocztowe, które mają wpływ na doręczenie	409
Rozdział V. Wezwania (Paweł Bohatyrewicz)	411
1. Charakterystyka instytucji	411
1.1. Rozróżnienie wezwania i zawiadomienia	412

1.2. Elementy składowe wezwania	412
1.3. Wezwanie uproszczone	413
1.4. Podmioty, do których może być skierowane wezwanie	413
1.5. Sposoby udziału wezwanego w czynnościach postępowania administracyjnego	414
1.6. Pełnomocnik a wezwanie organu	414
1.7. Zakres obowiązku osobistego stawiennictwa	415
1.8. Brak możliwości osobistego stawiennictwa z powodu choroby	416
1.9. Pomoc prawna w postępowaniu administracyjnym	417
1.10. Sposób zawiadomienia o terminie, miejscu i przedmiocie rozprawy	418
1.11. Zwrot kosztów stawiennictwa dla osoby wezwanej	418
1.12. Kary nakładane na osobę uchylającą się od stawienia się na wezwanie organu	419
2. Najczęstsze problemy występujące w JST	420
2.1. Artykuł 50 KPA jako samodzielna podstawa wezwania	420
2.2. Podpisanie wezwania przez niewłaściwą osobę	420
2.3. Wezwanie niebędące władczym działaniem organu	420
2.4. Wezwanie w nieprawidłowej formie jako postanowienie	421
2.5. Wezwanie telefoniczne	421
2.6. Kary porządkowe	421
3. Przykładowe procedury	421
Rozdział VI. Wszczęcie postępowania administracyjnego (Sebastian Firkowski)	423
1. Charakterystyka instytucji	423
2. Najczęstsze problemy występujące w JST	428
2.1. Ograniczenie możliwości wszczęcia postępowania na wniosek	428
2.2. Rozpoznanie podania strony jako skargi powszechnej	429
2.3. Domniemanie zgody na prowadzenie postępowania	429
2.4. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania tylko osoby fizycznej	429
2.5. Postanowienie o wszczęciu postępowania z urzędu	430
2.6. Wezwanie innej osoby niż wnoszący do usunięcia braków podania	430
2.7. Wezwanie do usunięcia braków podania z naruszeniem zasady informowania z art. 9 KPA	430
2.8. Uchybienia w reprezentacji jednostek organizacyjnych	431
2.9. Przypisanie tytułowi podania decydującej roli przy interpretacji treści żądania	431
2.10. Brak weryfikacji prawidłowości i zakresu udzielonego pełnomocnictwa	432
2.11. Wezwanie do usunięcia braków podania w postaci nieuiszczenia należności tytułem opłat i kosztów postępowania	432
2.12. Pozostawienie bez rozpoznania podania, którego braki zostały usunięte z uchybieniem terminu	433

2.13. Pozostawienie bez rozpoznania podania wniesionego za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej, w którym nie wskazano adresu wnoszącego	433
2.14. Nieuwzględnienie daty wniesienia podania do organu niewłaściwego	434
2.15. Bezczynność organu z uwagi na jego niewłaściwość	434
2.16. Zwrot podania, gdy żądanie wnoszącego jest nieprecyzyjne	434
2.17. Usuwanie braków podania w sprawie, w której organ jest niewłaściwy	434
2.18. Zmiana treści żądania przez organ	435
2.19. Przekazanie podania zgodnie z właściwością w ramach właściwości jednego organu	435
3. Przykładowe instrukcje dla JST	435
3.1. Strona	436
3.2. Protokół	437
3.3. Zachowanie terminu	438
3.4. Wniesienie podania za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej	438
3.5. Podpis	439
3.6. Pełnomocnictwo	439
3.7. Urzędowe poświadczenie odbioru	440
3.8. Zawiadomienie o pozostawieniu podania bez rozpoznania	440
3.9. Odmowa wszczęcia postępowania	440
3.10. Forma prawna przekazania sprawy zgodnie z właściwością	441
3.11. Forma prawna zawiadomienia o powinności wniesienia w innych sprawach odrębnych podań	441
3.12. Termin na załatwienie sprawy przez organ właściwy	441
4. Przykładowe procedury	442
Rozdział VII. Postępowanie dowodowe (Paweł Bohatyrewicz)	443
1. Charakterystyka instytucji	443
1.1. Zagadnienia ogólne	443
1.2. Dokumenty urzędowe i ich uwierzytelnione kopie	444
1.3. Moc dowodowa kserokopii dokumentu urzędowego	445
1.4. Moc dowodowa zagranicznych dokumentów urzędowych oraz dokumentów prywatnych	446
2. Zasady postępowania dowodowego	446
2.1. Zasada prawdy obiektywnej	446
2.2. Zasada oficjalności postępowania dowodowego	447
2.3. Zasada bezpośredniości postępowania dowodowego	447
2.4. Zasada otwartego systemu dowodów	447
2.5. Zasada równej mocy środków dowodowych	448
2.6. Zasada czynnego udziału strony w postępowaniu dowodowym	448

2.7. Zasada swobodnej oceny dowodów	449
2.8. Przyjazna interpretacja przepisów – zasada <i>in dubio pro libertate</i>	450
2.9. Zasada współdziałania organów dla dobra postępowania	454
3. Najczęstsze problemy występujące w JST	454
3.1. Naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów	454
3.2. Niedokonanie wszechstronnej oceny materiału dowodowego, naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów	455
3.3. Niedoręczanie przez organy pism pełnomocnikom stron	456
3.4. Poświadczanie za zgodność z oryginałem kserokopii dokumentu, jako odpisu dokumentu, o którym mowa w art. 76a § 2b KPA	457
4. Przykładowe procedury	458
Rozdział VIII. Mediacja w postępowaniu administracyjnym (Łukasz Sadkowski)	461
1. Uwagi wprowadzające	461
2. Podstawowe cele mediacji	462
3. Dobrowolność mediacji	462
4. Prowadzenie mediacji przez bezstronną osobę trzecią	464
5. Poufność mediacji	466
6. Czas trwania mediacji a termin załatwienia sprawy administracyjnej	467
7. Sposób zakończenia mediacji	467
8. Zasady ponoszenia kosztów mediacji	468
9. Przykładowe procedury	469
Rozdział IX. Zawieszenie postępowania (Paweł Bohatyrewicz)	473
1. Charakterystyka instytucji	473
1.1. Zawieszenie postępowania z urzędu	473
1.2. Zawieszenie postępowania na wniosek	474
1.3. Zagadnienie wstępne	475
1.4. Podjęcie zawieszono postępowania	476
1.5. Forma zawieszenia postępowania	476
2. Najczęstsze problemy występujące w JST	477
2.1. Zawieszenie postępowania administracyjnego a wszczęcie nowego postępowania administracyjnego	477
2.2. Śmierć strony postępowania administracyjnego	477
2.3. Zagadnienie wstępne jako przesłanka zawieszenia postępowania administracyjnego	478
2.4. Zawieszenie postępowania administracyjnego w sprawie o legalizację samowoli budowlanej a przeprowadzenie postępowania rozgraniczeniowego	478
2.5. Obowiązek sprawdzenia przez organ, czy ustały przyczyny uzasadniające zawieszenie postępowania	478

2.6. Zawieszenie postępowania administracyjnego a wznowienie postępowania	479
3. Przykładowe procedury	479
Rozdział X. Decyzje administracyjne (Łukasz Sadkowski)	481
1. Uwagi wprowadzające	481
2. Decyzje rozstrzygające sprawę w całości a decyzje częściowe	481
3. Decyzje umarzające postępowanie administracyjne	482
3.1. Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego	482
3.2. Cofnięcie przez stronę żądania wszczęcia postępowania	483
4. Elementy decyzji administracyjnej z uwzględnieniem zmian wprowadzonych po 1.6.2017 r.	483
5. Związywanie organu własną decyzją	486
6. Uzupełnienie decyzji	487
7. Sprostowanie oczywistych omyłek w decyzjach oraz wyjaśnienie ich treści	488
8. Najczęstsze problemy występujące w JST	490
8.1. Pojęcie oczywistej omyłki	490
8.2. Przypadki odstąpienia od uzasadnienia decyzji	490
8.3. Podpisywanie decyzji przez pracowników organu	491
8.4. Pismo rozstrzygające sprawę co do istoty	492
Rozdział XI. Postanowienia (Łukasz Sadkowski)	493
1. Uwagi wprowadzające	493
2. Zakres materii będącej przedmiotem postanowienia	493
3. Elementy postanowienia	494
4. Zasady i tryb zaskarżania postanowienia	495
5. Stosowanie przepisów o decyzjach do postanowień administracyjnych	497
5.1. Umazanie postępowań wpadkowych w formie postanowienia	497
5.2. Sposób uzasadniania postanowień	497
5.3. Tryby nadzwyczajne w kontekście wydanych postanowień	498
5.4. Sprostowania, uzupełnienia i błędy w pouczeniach zawartych w wydanych postanowieniach	498
6. Najczęstsze problemy występujące w JST	499
6.1. Doręczanie postanowień	499
6.2. Wydawanie postanowień w przypadkach nieprzewidzianych w KPA	499
Rozdział XII. Milczące załatwianie spraw (Paweł Bohatyrewicz)	501
1. Charakterystyka instytucji	501
2. Uznanie sprawy za załatwioną milcząco	502
3. Dzień wydania decyzji lub postanowienia albo wniesienia sprzeciwu	503
4. Dzień milczącego załatwienia sprawy	504
5. Wyłączenie czynnego udziału strony i obowiązku wskazania stronie niespełnionych lub niewykazanych przesłanek od niej zależnych, wstrzymanie biegu terminu	504

6. Adnotacja o milczącym załatwieniu sprawy	505
7. Zaświadczenie o milczącym załatwieniu sprawy	505
8. Weryfikacja prawidłowości milczącego załatwienia sprawy	505
Rozdział XIII. Ugoda administracyjna – postępowanie organu przy uwzględnieniu nowych rozwiązań prawnych (<i>Lukasz Sadkowski</i>)	507
1. Uwagi wprowadzające	507
2. Przesłanki dopuszczalności zawarcia ugody administracyjnej	507
3. Odroczenie terminu wydania decyzji w związku z możliwością zawarcia ugody	508
4. Elementy zawartej ugody	509
5. Tryb zatwierdzenia ugody przez organ oraz wykonalność ugody	510
5.1. Tryb zatwierdzania ugody	510
5.2. Wykonalność ugody	510
6. Zmiany w procedurze zawierania ugód wprowadzone 1.6.2017 r.	511
6.1. Modyfikacja art. 114 KPA	512
6.2. Inicjatywa zawarcia ugody	512
6.3. Zmiany porządkowe w art. 117 KPA	513
6.4. Wprowadzenie możliwości zawarcia ugody przed mediatorem	513
7. Procedura zawierania ugody administracyjnej przed organem	514
Rozdział XIV. Odwołania i zażalenia (<i>Sebastian Firkowski</i>)	517
1. Charakterystyka instytucji	517
2. Przywrócenie terminu	522
3. Najczęstsze problemy występujące w JST	523
3.1. Próby ograniczania prawa odwołania tylko do decyzji negatywnych	523
3.2. Nieprzekazanie podania lub akt sprawy	524
3.3. Błędne niezakwalifikowanie podania jako środka zaskarżenia	524
3.4. Wydanie nowej decyzji/nowego postanowienia po upływie 7 dni od dnia, w którym organ otrzymał odwołanie/zażalenie	525
3.5. Zmiana decyzji/postanowienia przy częściowym uwzględnieniu odwołania/zażalenia lub uwzględnienie żądania jednej ze stron	525
3.6. Ograniczenie się do uchylenia decyzji/postanowienia	526
3.7. Wydanie nowej decyzji/nowego postanowienia na niekorzyść strony	526
3.8. Wydanie decyzji/postanowienia na podstawie art. 132 KPA w zakresie innym niż stanowił przedmiot rozstrzygnięcia skarżonego aktu	526
3.9. Samodzielne wyciąganie konsekwencji przez organ JST na podstawie oceny, że środek zaskarżenia wniesiono z uchybieniem terminu	527
3.10. Przyjęcie, że decyzja jest ostateczna wobec stron, które nie wniosły odwołania	527
3.11. Uzupełnienie lub sprostowanie zaskarżonej decyzji/zaskarżonego postanowienia	527
3.12. Uzasadnianie odmowy przywrócenia terminu nieudowodnieniem przez zainteresowanego braku winy w uchybieniu terminu	527

3.13. Przywrócenie terminu o charakterze materialnoprawnym	528
3.14. Przywrócenie terminu bez wniosku strony	528
4. Przykładowe instrukcje dla JST	528
4.1. Termin na wniesienie odwołania/zażalenia przy zawiadomieniu o decyzji/ postanowieniu zgodnie z art. 49 § 2 KPA	528
4.2. Decyzja zgodna z żądaniem wszystkich stron a niewykonalność decyzji ostatecznej	529
4.3. Zawiadomienie o wniesieniu odwołania	529
4.4. Niewskazanie zarzutów dotyczących skarżonego aktu lub żądań skarżącego uniemożliwia autoweryfikację decyzji/postanowienia w trybie art. 132 KPA	529
4.5. Pomoc prawna udzielana SKO przez organ JST	530
4.6. Przywrócenie terminu a zwolnienie lekarskie	530
4.7. Przywrócenie terminu a niezajomość prawa	531
4.8. Przywrócenie terminu a nadanie podania za pośrednictwem operatora pocztowego innego niż operator wyznaczony	531
5. Przykładowe procedury	531
Rozdział XV. Postępowanie uproszczone (Łukasz Sadkowski)	533
1. Uwagi wprowadzające	533
2. Elementy proceduralne konieczne do prawidłowego przeprowadzenia postępowania uproszczonego	533
2.1. Uwzględnienie przepisów szczególnych	534
2.2. Konieczność oceny właściwości	534
2.3. Termin załatwienia sprawy	534
2.4. Liczba osób, które mogą wystąpić z wnioskiem o wszczęcie postępowania .	534
2.5. Forma wniesienia podania	534
2.6. Ograniczenia dowodowe	535
2.7. Wyłączenie możliwości wypowiedzenia się stron	535
2.8. Informacje zawarte w uzasadnieniu decyzji	536
2.9. Wyłączenie możliwości zażalenia	536
3. Najczęstsze problemy występujące w JST	536
3.1. Stosowanie trybu uproszczonego w każdej sprawie realizowanej na podstawie KPA	536
3.2. Stosowanie przepisów o milczącym załatwieniu sprawy	537
3.3. Gromadzenie materiału dowodowego przez organ administracji publicznej	538
3.4. Uwzględnianie nowych okoliczności wskazanych przez stronę w trakcie postępowania	538
Rozdział XVI. Wznowienie postępowania (Łukasz Sadkowski)	539
1. Uwagi wprowadzające	539
2. Podstawy wznowienia postępowania	539
3. Etapy wznowienia postępowania administracyjnego	541

4. Upływ czasu i wydanie decyzji o tej samej treści co poprzednia jako przeszkody wznowienia postępowania	542
5. Termin do złożenia podania o wznowienie postępowania	542
6. Wstrzymanie decyzji, w stosunku do której toczy się postępowania wznowieniowe	544
7. Przykładowe procedury	544
Rozdział XVII. Stwierdzenie nieważności decyzji (Łukasz Sadkowski)	547
1. Uwagi wprowadzające	547
2. Przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji	548
2.1. Zagadnienia wstępne	548
2.2. Wydanie decyzji z naruszeniem przepisów o właściwości	548
2.3. Wydanie decyzji bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa	549
2.4. Decyzja dotycząca sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną albo sprawy, którą załatwiono milcząco	549
2.5. Skierowanie decyzji do osoby niebędącej stroną w sprawie	549
2.6. Niewykonalność decyzji	549
2.7. Wykonanie decyzji wywołałoby czyn zagrożony karą	550
2.8. Decyzja zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa	550
3. Właściwość organu	550
4. Wstrzymanie wykonania aktu administracyjnego objętego postępowaniem nieważnościowym	551
5. Przykładowe procedury	551
Rozdział XVIII. Uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznej (Łukasz Sadkowski)	553
1. Uwagi wprowadzające	553
2. Pojęcie „nabycie prawa”	554
3. Uchylenie lub zmiana decyzji, na podstawie której strona nie nabyła prawa	554
4. Uchylenie lub zmiana decyzji, na podstawie której strona nabyła prawo	555
5. Przykładowe procedury	556
5.1. Procedura uchylenia lub zmiany decyzji ostatecznej, na mocy której strona nie nabyła prawa lub nabyła prawo	556
5.2. Procedura uchylenia lub zmiany postępowania w stanie wyższej konieczności	558
Rozdział XIX. Wydawanie zaświadczeń (Łukasz Sadkowski)	561
1. Uwagi wprowadzające	561
2. Podmiot uprawniony do uzyskania zaświadczenia	561
3. Okoliczności uzasadniające wydanie zaświadczenia	562
4. Zakres postępowania wyjaśniającego w przedmiocie wydania zaświadczenia	562
5. Odmowa wydania zaświadczenia	563
6. Najczęstsze problemy występujące w JST	564
6.1. Możliwość odmowy wszczęcia postępowania w przedmiocie wydania zaświadczenia	564

6.2. Sposób złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia	565
6.3. Właściwość organu wydającego zaświadczenie	565
6.4. Treść zaświadczenia	565
6.5. Termin do wydania zaświadczenia	566
7. Przykładowe procedury	566
Rozdział XX. Skargi i wnioski w ujęciu proceduralnym (Łukasz Sadkowski)	567
1. Uwagi wprowadzające	567
2. Wnoszenie skarg i wniosków	568
3. Kontrola wymogów formalnych skargi i wniosku oraz pozostawianie ich bez rozpoznania	569
4. Badanie właściwości organu do załatwienia skargi lub wniosku	570
5. Sposoby załatwienia skarg i wniosków	571
5.1. Przekazanie skargi/wniosku według właściwości	571
5.2. Rozpatrzenie skargi/wniosku	572
6. Zawiadomienie o załatwieniu skargi/wniosku	573
7. Praktyczne problemy występujące w JST	574
7.1. Wniesienie skargi, która inicjuje wszczęcie postępowania administracyjnego z urzędu	574
7.2. Skarga, która dotyczy sprawy administracyjnej prowadzonej przez organ administracji publicznej	575
7.3. Skarga a tryby nadzwyczajne wzruszenia decyzji administracyjnych	575
7.4. Ponawianie skarg opartych na tych samych okolicznościach	575
8. Przykładowe procedury	576